

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת כי תצא

אור

יסוד הבית היהודי בהשקפת התורה

פרק כד פסוק (ח) כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצֵבֵא וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכַלְדֵּבֶר נָקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שְׁנָה אַחַת וְשָׂמַח אֶת-אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר-לָקַח:

ביאורי רש"י

שגם לאחר קבלת ההחלטה להינשא מתוך האהבה שהתפתחה בניהם אינם אלא בתחילת הדרך ועדיין הדרך ארוכה לבנות את הבית בצורה הנכונה והטובה בכדי שיתקיים עד מאה ועשרים, ולזאת התורה מחייבת את המתחתן להיות נקי שנה אחת לביתו ולשמה את אשתו לאחר הנישואין בכדי למסד את בניין הבית בצורה הנכונה, אולם רבים מדלגים על הדבר וחיים באשליה שהם כל כך אוהבים שבטוח שהזיווג יצליח, ולצערנו אנו עדים למציאות המופתת על פנינו שרבים מאוד הכתים שאינם מחזיקים מעמד ומתגרשים מאוד מהר, ולזאת עלינו להעמיק בתורת הנפש ובהדרכת התורה הקדושה כיצד לבנות את הבית היהודי בצורה הטובה.

ופרש"י דברים פרק כד פסוק ה ושמה, ישמה את אשתו. ותרגומו ויחדי ית אתתיה. והמתרגם ויחדי עם אתתיה, טועה הוא, שאין זה תרגום של ושמה אלא של ושמה: כוונתו לומר שצריך חריק תחת השי"ן ולא קמין תחת השי"ן. עוד כתב בספר ליקוטי הפרדס מרש"י דף ד ע"א וז"ל דין החתן כשהוא בשנה ראשונה: דין החתן כשהוא נושא אשה באותה שנה צריך לעמוד בעירו שנה שלימה לכל הפחות כדי לשמוח עמה כדין תורה, כמו שנאמר בפרשת כי תצא כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את אשתו אשר לקח. מדברי רש"י למדנו שני דברים א. שעיקר המצוה היא שישמה את אשתו ולא שישמה עימה. ב. מדבריו בפרדס מתבאר ששנה אחת לאו דוקא אלא לפחות שנה אחת.

דברי חז"ל שרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ברכה, תורה, טובה:
ונראה לבאר העניין בהקדם מאמר חז"ל במסכת יבמות דף סב ע"ב אמר רבי תנחום א"ר הנילאי כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה, בלא שמחה דכתיב ושמחת אתה וביתך, בלא ברכה דכתיב להניח ברכה אל ביתך, בלא טובה דכתיב לא טוב היות האדם לבדו. במערכא אמרי בלא תורה, בלא חומה, בלא תורה דכתיב האם אין עזרתי בי ותושיה נדחה ממני, בלא חומה דכתיב נקבה תסובב גבר. רבא בר עולא אמר בלא שלום, וכו' א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם, שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם. וכן נפסק בשו"ע אבה"ע פ"א ס"א. הגה: וכל מי שאין לו אשה שרוי בלא ברכה, בלא תורה כו' ולא נקרא אדם.

שאלות על רש"י:

א ויש לשאול מה איכפת לתורה ללמדנו שעיקר המצוה שישמה אותה ולא שישמה עימה וכי התורה עינה צרה בשמחת הבעל? **ב** ויש לשאול מניין לרש"י להוציא מקרא מידי פשוט? ויש להחמיר הקושיה שהרי מבואר במסכת סוטה דף מג ע"א אלו שאין זיוין ממקומן בנה בית וחנכו, נטע כרם וחללו, הנושא את ארוסתו, הכונם את יבמתו, שנא' נקי יהיה לביתו שנה אחת, לביתו זה ביתו, יהיה זה כרמו, ושמה את אשתו זו אשתו. וכן פסק הרמב"ם הלכות מלכים פרק ז הלכה י ואלו שאין יוצאין לעורכי המלחמה כל עיקר, ואין מטריחין אותם לשום דבר בעולם, הבונה בית וחנכו, והנושא ארוסתו או שייבם, ומי שהלל כרמו, אין יוצאין עד תום שנה, שנאמר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את אשתו אשר לקח עכ"ל. א"כ מבואר שאינו דין להיות נקי רק כלפי האשה אלא גם לבונה בית ולנוטע כרם, ושם מבואר שהפטור ניתן לו רק שנה אבל אחרי שנה אינו פטור לצאת למלחמה, ובהכרח ששנה דווקא ולא יותר ומניין לרש"י לכתוב לשמה "לפחות" שנה?

הסבר הדבר שהאיש והאשה נשמה אחת:
מבואר בחז"ל שכל זמן שהאדם לבדו לפני הנישואין למרות שלומד תורה נחשב בלא תורה, וכן אין הברכה שורה עליו למרות עסקיו, וכן אפילו נראה אותו שמה הרי הוא שרוי בלי שמחה היות וחסר בשלימות השמחה, ויותר מכך אינו נקרא אדם אלא פלגא דגופא, ואין ספק שהז"ל באים ללמד אותנו שגדר מושגים אלו אינם כפי ראות עיני בני אדם שהושבים שיכול להשיג אותן דברים, אלא גם אם לומד תורה ושמה טוב לו וכו' אין הדבר בשלימות כי השלימות תהיה אך ורק כאשר יהיה נשוי ויקרא בשם אדם השלם, וכמאמר הזוהר שמכנה את האדם לפני הנישואין פלגא דגופא למרות שיש לו גוף שלם לכאורה, אין זה אלא מבחינה גשמית, אבל מבחינה רוחנית אין שלימות בגופו ולא כמעשיו, בפרט לפי המבואר בזוהר כי נשמת האיש והאשה הן נשמה אחת היורדת לעולם מפוצלת לשני חלקים

רבים מועים:

לצערנו כאשר נתבונן במוצב המקובל שזוג לאחר היכרות ומפגשים שנקשרים בעבותות אהבה מגיעים לכלל החלטה להינשא ולבנות בית משותף, מתוך הנחה שאותה אהבה תלווה אותם כל החיים ויהיו זוג מאושרים, אולם תורתנו מלמדת אותנו שיסוד היסודות של בניין הבית היהודי והסוד להצלחת חיי הנישואין תלוי בנקי יהיה לביתו שנה אחת,

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ס העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ובמקומות ומשפחות שונות אך מקורן אחד, ולכן רק כאשר האיש נושא את האשה זוכה להשלים את נשמתו בשני חלקיה ועי"ז כל מעשה שנעשה יהיה בשלימות. **בן כתוב בזוהר פרשת לך לך [דף צא ע"ב] וז"ל [מתורגם] אָמַר רַבִּי אָבָא, אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים שֶׁנִּשְׁמָוֹתֵיהֶם מִתְעַפְּרוֹת לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ הַקָּדוֹשׁ מֵרָם יָבִאוּ לְעוֹלָם. שָׂפָךְ שְׁנֵינִי, בְּשַׁעַת הַהִיא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיא נְשָׁמוֹת לְעוֹלָם, כֵּל אוֹתָן הַרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת, כֵּלָן כֵּלָלוֹת זָכַר וְנִקְבָה שְׂמֻחָפְרוֹת יַחַד. וְנִמְסְרוֹת בְּיַדֵּי אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה הַשְּׁלִיחַ שֶׁנֶּתְמַנֶּה עַל הַרְיוֹנוֹת בְּנֵי הָאָדָם, וְשָׂמוּ לִילָה. וּבְשַׁעַת שִׁזְרוֹדוֹת וְנִמְסְרוֹת בְּיַדֵּי, נִפְרְדוֹת, וְלִפְעָמִים זֶה מִקְדָּים לִפְנֵי זֶה, וּמוֹרִיד אוֹתָם בְּבִנְי הָאָדָם. וּכְשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן זְיוּנָם, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמִּפְּיֵר אוֹתָן הַרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת מִחֶבֶר אוֹתָן כְּבִרְאשׁוֹנָה וּמְכַרְזֵי עֲלֵיהֶם. וּכְשֶׁמִּתְחַבְּרִים, נִעֲשִׂים גּוֹף אֶחָד וְנִשְׁמָה אֶחָת, יָמִין וְשְׂמָאל כְּרָאוּי. עכ"ל. וכן מצאתי מתבאר בזוהר חדש פרשת חקת דף פג ע"א.**

רמז שהשכינה שורה כשיש שמחה בבית:

וכתב ר' חיים פלטיאל דברים פרשת כי תצא פרק כד פסוק (ה) ונקי יהיה לביתו שנה. ס"ת השם של ד' אותיות, וסמך ושמה את אשתו, כלומר כשהם בשמחה ובאהבה ובריעות יחד אז השם עמהם. כמאמר חז"ל איש ואשה שזכו שכינה שרויה בניהן, ללמדנו שרק על ידי העצה שיהיה נקי לביתו יזכה להשראת השכינה. וכ"כ רבינו בחיי ובה"ט שם.

דברי הש"ה המקלל אשתו מקלל עצמו:

ולכן כתב הש"ה שער האותיות אות שי"ן – שתיקה כח. וכן ראוי שלא יקלל אשתו, שהרי הזכר הוא פלגא דגופא (זהר ח"ג דף ק"ט ע"ב), ושניהם כאחד הם אדם שלם, ואם מקלל אותה נמצא מקלל עצמו עכ"ל. ללמדנו שכל מה שעושה לאשתו עושה לעצמו, ולא בטויעים שהושכים שזה בעיה שלה ולא שלו, כי אם האשה עצובה גם הוא לא ישמח וכל צער שלה משליך גם על עצמו.

דברי החינוך תכלית השנה להכניס עמוק בליבו את אהבת אשתו:

וכתב בספר החינוך מצוה תקפב בטעם מצוה זו: וז"ל משרשי המצוה, כי האל ברוך הוא עלה במחשבה לפניו לבראות העולם, וחפצו שיתישב בכריות טובות הנולדות מזכר ונקבה שזיודווגו בהכשר, וכו' על כן גזר עלינו העם אשר בחר להיות נקרא על שמו שנשב עם האשה המיוחדת לנו להקים זרע, שנה שלמה מעת שנשא אותה כדי להרגיל הטבע עמה, ולהדביק הרצון אצלה, ולהכניס ציורה וכל פעלה בלב עכ"ל. ללמדנו שמד ההצלחה לגדל דור ישרים מבורך נעוץ בצורת מבנה הבית עד כמה שיהיה ממוסד כך יצליחו בחינוך יוצאי חלציהם.

ביאור עיקר המצוה לשמח האשה ולא האיש:

אחרי אשר ביארנו השיבות והצורך במצות נקי יהיה לביתו ושימח את אשתו כי זו הדרך לחבר את שני חלקי הנשמה

ולהגיע לשלימות, לכן התורה מדגישה ושימח בהיריק ולא ושמח עם קמין, כי עיקר הדבר תלוי באשה שתהיה שמחה ותתחבר אליו בעבותות אהבה, וא"כ ממילא מובן שצורת ביצוע השמחה הזו היא לפי הדברים שמשמחים את האשה ולא לפי הדברים שמשמחים את האיש, אחרת האיש יותר רוחני והוא יכול להיות שמח בלימוד כל היום ויחטיא את כל תכלית המצוה, אלא כוונת התורה שצריך להתעסק בדברים שמשמחים אותה בדיבור ובטיוול ובכל צורה שמעניין אותה וזו כוונת רש"י בדבריו, והוא זוהר מפורש בפרשת השבוע כדלקמן. **כתב בזוהר בפרשת כי תצא:** דף רעה ע"א וז"ל [מתורגם] פי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו'. ושמח את אשתו אשר לקח (דברים כח). מצוה זו שחתן ישמח באשתו שנה אחת, שכתוב נקי יהיה לביתו שנה אחת. וכו'. צריך החתן לשמחה ולביתו, לה ולתקוניו, וכו' והרי בארו, שחידוה זו אינה שלו, אלא שלה, שכתוב ושמח את אשתו. וישמח את אשתו לא כתוב, אלא ושמח, ושמח את הפלה. כמו זה אין שמחה לפלה אלא בגופה ותקוניו. ומי משמח אותם? צדיק. ועל זה נקי יהיה לביתו. נקי, שלא יעמל בדברי העולם, שיהיה בו רצון לשמח אותה. נקי מהפל. נקי מפיס ומארנוניות ומפס גלגלת. נקי, שלא יצא לצבא להלחם בקרבות. להפצא חידוה מעלה ומטה, ולעורר חידוה למעלה. אשרי העם הקדוש שרבונום שמה בהם. אשריהם בעולם הזה, ואשריהם בעולם הבא עכ"ל. מבואר שישמח את האשה בדברים שלה בתיקוניה כלומר מלבושים תכשיטים ומתנות ולטייל ולדבר עימה ונקרא צדיק ללמדנו שאין זה ביטול תורה וזה חלק מעבודת השם לחשוב ולהתבונן כיצד ואיך לשמח את אשתו בדברים המשמחים אותה.

לימוד היראים בהשיבות מצוה זו לשמח את אשתו:

צא וראה מה כתב בספר יראים סימן רכח [ד"י קצז] וז"ל בא"ד למדנו שבשנה ראשונה שנושא אדם את אשתו חייב לשמחה דכתיב נקי יהיה לביתו ושמח את אשתו בכל דברים שהוא יודע שיש לה שמחה. וראה כמה הקפידה תורה על מצות שמחה שנפטר מלצאת בצבא וכו' ומצוה זאת נוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ הלכך צריך אדם שיזהר בזמן הזה.

מעשה עם המהרי"ל דיסקין זצ"ל איך להתייחס לאשתו:

מסופר על רבי יהושע ליב דיסקין זצ"ל אשר העידו עליו שלא היה מקבל קהל לביתו אלא רק לעיתים נדירות, היה מעשה באברך מתמיד עצום שמרוב למווד בקושי היה משוחח עם אשתו, כשספרו זאת לר' יהושע לייב ביקש ממשמשו לקרוא לאותו אברך, בשעה הגיע האברך לביתו של ר' יהושע ליב נכנס לסלון אך ר' יהושע לייב לא הביט לעברו, ניסה האברך להרעיש ולמשוך את תשומת לבו של

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

כך חשוב לי שיהא בעל מידות שיתחשב באשתו ושידאג לה. אני הייתי תלמיד של הגרש"ז אויערבך זצ"ל, אתה יודע איך הוא התנהג לאשתו, איך הוא כיבד אותה ודאג לה. ידוע שבהלוויה מבקשים בני המשפחה סליחה מהנפטר, ור' שלמה זלמן אמר בהלוויה שאין לו מה לבקש ממה סליחה כי הוא בחיים לא פגע בה. אם אדם רוצה לבדוק את עצמו כמה באמת הוא רוחני וקשור לבורא, שיבדוק את המידות שלו איך הוא מתנהג לאחרים. ולצערני אני עד למציאות הזו מכורח תפקידי שטיפלתי כמה פעמים במקרים ממש דומים.

כתב באגרת לחתן המצוה כל החיים:

ועל השאלה השניה על דברי רש"י מניין מש"כ לפחות שנה, ראיתי דבר נפלא שכתב באגרת לחתן: בשם הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל היה רגיל לומר לחתנים שמצוות ושמה היא תמידית ולא רק שנה, והראיה שהתורה כותבת, לא יצא בצבא נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את אשתו, וקשה למה כתב ושמה אחרי שנה אחת? אלא בהכרח שרק לצבא נקי רק שנה אבל ושמה זו מצוה תמידית. וזכה לכוון בזה לדעת רש"י שזו כוונתו כמו שכתוב בתורה ומעתיק הפסוק בהכרח למד זאת מפני שכתוב ושימה אחרי שנה אחת וזה ההבדל בין שאר הדברים לנושא אשה. למרות שבפשוט מדברי הזוהר והראשונים משמע שנה, הכוונה ששנה ראשונה זה חובה, אך ברור שכל המרבה הרי זה משובח.

חובת הזהירות בלשוננו:

ולכן חובת האדם לתת דעתו תמיד להיות זהיר בלשוננו שלא יפגע ויגרום לריב ומחלוקת בביתו ועל ידי זה יסלק את השכינה, וגם שירגיל עצמו לשבח מעשיה כך שכל דיבורו יהיה נקי, ורמזו על כך כתב בעל המורים בפסוק (ה) לכל דבר נקי. לומר שיהיה נקי בדיבור וכו'. וכבר סיפרנו בעבר עד כמה חובת הזהירות בלשוננו ומתן שכרו בצידו.

וכיצד משמחה פדרי עדיפויות:

דוגמא נפלאה לכך מובאת בספר סביב שולחנו של המגיד: מסופר על הרה"ג שלום אייזן זצ"ל אשר היה מורה צדק בירושלים והיה מפורסם במומחיותו בבדיקת כשרותם של ד' המינים פעם אחת בא לפניו אברך צעיר ובידו אתרוג ששאל האם הוא מהודר, לאחר התבוננות הרב אייזן לבדוק את האתרוג הרים הרב את ראשו ואמר לאברך הצעיר אתרוג זה אינו מיועד לאדם כמוך, האברך היה מופתע מאוד פנה האברך אל הרב ושאלו האם יש שאלה הלכתית לגבי אתרוג, במקום להשיב על השאלה שאל אותו הרב אמור לי מהו משלח ידך אני לומד בכלל בירושלים ענה האברך, האם משלמים לך שם שאל הרב כן בודאי השיב הנשאל, התעניין הרב לדעת מהו הסכום שהכולל מעניק לאברכים אמר לו האברך את הסכום המדויק שלא היה

מהר"ל דיסקין אך הוא בשלו שקוע, אחר כשעתיים ביקש רבי יהושע ליב דיסקין לקרוא לאשתו הרבנית כשהגיעה שאל אותה מה עשית היום כיצד עבר עליך היום מה קנית במכולת ושאלות נוספות בעניני הבית, לאחר מכן פנה לאותו אברך ואמר לו כשם שהרגשת אצלי מהשעה שנכנסת עד עכשיו כך מרגישה אשתך כל יום כשאניך מתייחס אליה וכיצד מתייחסים לאשה כבר הראיתי לך.

שיחה עם אשתו בעניני דעלמא

וכך היה אומר רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל לא צריך למסור לאשה שיחות בפחד יצחק או בחובת הלבבות, אלא לדבר עמה דברים פשוטים על המכולת על העבודה וכדומה, אשה זה לא חברותא, וכמו שהסתייפלר היה אומר אדם שמדבר עם אשתו דברים פשוטים כדי שתהנה אין זה מחסר מהקדושה ומעבודת ה' של הבעל. וכיוון לזוהר הנ"ל.

בעלי אדם טוב – אבל שכה שאני גם בן אדם.

סיפר הר' מרדכי רוט, פעם פגשתי ראש ישיבה גדול שחיפש לבתו בחור רציני שיושב ולומד, והוא אמר לי כל השדכנים הושבים שאני מחפש את הבחור שיושב ולומד הכי רציני, אבל את האמת שאני מחפש דבר ראשון בבחור זה המידות שלו. אם יש לו מידות טובות זה סימן שהתורה שהוא לומד היא אמיתית. אותו ראש ישיבה סיפר לי שלכתו הראשונה הוא חיפש את המתמיד הכי רציני שיש, שיושב ולומד מהבוקר עד הערב. ובאמת מצאתי וזה עלה אל תדאג גם מבין ותקלין, דירה בבני ברק הוא עלה לי, וברוך השם הוא עשה לי הרבה נחת, כולם רק דיברו על החתן האברך המתמיד שלי. הכל זרם על מי מנוחות, אך יום אחד הכל התנפץ לי לרסיסים. לאחר חמש שנים בתי התקשרה אלי בוכיה שהיא רוצה לדבר איתי, ואז היא אמרה לי מילים שלא ישכח כל חיי. 'אבא מכרת אותי לשפחה. רציתי מאוד בעל שיושב ולומד, למדתי בשביל זה מקצוע שאוכל לפרנס את המשפחה ועשיתי את זה בשמחה, אבל כמה אני מסוגלת? יש לי כבר ארבעה ילדים, אני צריכה לטפל בהם, אני גם עובדת כל יום תשע שעות. הייתי שורדת את זה. אבל פשוט בעלי התחתן עם הגמרא, כבר חמש שנים הוא בחיים לא עזר לי לא עם הילדים ולא בדברים השוטפים שהבית צריך, אני עובדת תשע שעות ואחרי זה רצה הביתה לטפל בארבע ילדים ובכל הבית. אני כבר לא מסוגלת, בעלי הוא אדם טוב אבל פשוט שכה שאני גם בן אדם. אני פשוט קורסת. לפני כחודש דיברתי פעם ראשונה מזה חמש שנים עם בעלי שיעזור לי ומה הוא אמר לי – אני מאוד מבין אותך, אבל את רוצה שאפסיד את הכולל ערב שלי? אז אתה מבין, אמר לי הראש ישיבה, למה אני מחפש בחור עם מידות היות והאשה אינה מתחתנת עם הסטנדר והגמרא אלא עם בעל ובלי מידות אין בעל בבית, ולכן כל

בית: רח' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in heshd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ארוחת בוקר וכן הלאה אין אף אחד שיוכל לעזור לה לכן אני חש שמחובתי לעזור לה האברך המשיך וציין לפעמים אני מספיק להגיע להתפלל בישיבה אך לעיתים העיכוב הוא כה גדול עד שאני נאלץ לחפש מנין מאוחר יותר במקום אחר, המשגיח התפעל והתרגש מהתנהגותו הנישאה של האברך ואמר שרגישות מיוחדת זו מתאימה לנכדו של הח"ת, עם זאת הוא חש גם השתתפות בכאבה של האישה המסכנת, ושאל את בן שיחו מי היא האישה הזאת האם היא אלמנה או האם היא גרושה גם אני הייתי רוצה לעזור לה, אוי לא חס ושלום קרא האברך הצעיר יש לה בעל לאישה זו ואני בעלה.

היפוד הנדול של מרן החיד"א:

וכתב מרן החיד"א בספרו פתח עינים מסכת יבמות דף קט ע"א, וכן במסכת קידושין דף כט ע"ב וז"ל אפשר שהוא כוונת הכתוב מזמור ל"ח אין שלום בעצמי מפני הטאתי. והוא מוסר השכל לאדם אשר לא מצא מנוח בביתו זו אשתו ויצר לו, אם בעל נפש הוא זאת ישיב אל לבו מקרא מלא ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, ואז"ל בני ביתו, איכו השתא על עסקי ר"יבה אכן נודע שאינו רצוי לפני המקום, כי לו הפין ה' בדרכיו עליה השלים ישלימנה לו, לכן הן קדם יפשפש במעשיו ונוח לשוב בתשובה, ואחר כן רוצה ה' את יריאיו לשים שלום בביתו ובהומותיו, ואפשר שזהו רמז הכתוב אין שלום בעצמי זו אשתו ע"ד זאת הפעם עצם מעצמי והיא כנגדו מדייני אשה, כל זה הוא מפני הטאתי, דאם זך וישר הוא בלי פשע ה' יברך בשלום ואב"ן שלי"מה יהיה לו עכ"ל. ללמדנו שמצבו בבית עם אשתו זה המראה של עצמו ומשקף את מצבו בעבודת השם שבינו לבין קונו.

מוסר השכל:

נמצינו למדים שיסוד היסודות והסוד להצלחת בניין הבית היהודי וחיי הנשואין שיהיו מאושרים תלוי בעצת התורה הקדושה עד כמה חשוב שכל זוג חייב להשקיע בפרט בשנה הראשונה תשומת לב מיוחדת להרבות אהבה ולשמח אשתו בדברים שמשמחים אותה בכדי שיסודות הבית יהיו טובים ורק אז יוכל להיבנות בית של תורה באהבה ואהבה שלום ורעות, ואם התורה פוטרת אותו ממלחמה וצרכי ציבור בשביל שיתפנה לכך, הדבר מראה עד כמה חשוב הדבר לבניית הבית, ולא כאותם טועים אשר מסתפקים באהבת התיכרות בלבד, או מחוסר ידיעה על הצורך בדבר, והעוסקים במלאכת שלום בית מציעים שמצוה זו אמנם צריך לעשות מיד בשנה הראשונה אך אף פעם לא מאוחר ואם לא עשה יעשה במשך החיים כי תמיד הדבר יועיל, והשבת לדקדק בן מלשון הפסוק שכתוב שנה "אחת" ולא שנה ראשונה משמע העיקר שישקיע שנה אחת ביסודות הבית, ועכ"פ מצוה זו כמו שביארנו שחיה מצוה לכל החיים שצריך לדאוג לשמח את אשתו שזה אמצעי להשראת השכינה בביתו, ולכן יתן תמיד דעתו כיצד לשמחה בדברים שאוהבת, ולהיות נזהר בלשונו ודיבורו שלא יפגע ויהיה דיבורו נקי, ויותר מכך שירגיל עצמו לשבח ולהודות, ואף גם זאת לסייע כמה שיעשה לה נחת, וידע שזו עבודת השם לא פחות מתורה ומצוות ואדרבא ביטולה זהו קיומה, שבוה נותן לאשתו את הכוח והאומץ לאפשר לו יותר ללכת לשיעורי תורה וללמוד תורה כמה שיותר. והשומע לעצת התורה הקדושה מובטח לו חיי נשואין מאושרים ומוצלחים ברוב טובה וברכה והשראת השכינה אמן.

בידידות ואהבה ובכרבת שבת שלום ומבורך וכתובה והתימה טובה

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד ת"ו